

Danmarks
Naturfredningsforening

DN Mariagerfjord

Årsberetning 2011

Når vi et øjeblik ser bort fra de lokale sager, har der i år været to bemærkelsesværdige begivenheder.

Den ene er, at DN har haft *100 års jubilæum*.

Fra at være en lille eksklusiv forening, er vi nu vokset til en stor folkelig organisation med betydelig gennemslagskraft.

Til at begynde med var det adgangen langs kysten og beskyttelse af gravhøjene, det drejede sig om.

Siden fik vi ret til at rejse fredningssager og er stadig den eneste private forening i verden, der har denne ret.

Med årene har vi taget stadig flere opgaver op og hele tiden har det været målet at beskytte naturen.

Det andet er, at vi har fået *ny regering*.

Og det bemærkelsesværdige er, at vi efter 10 års misligholdelse af naturen nu tilsyneladende kan se frem til, at der bliver rettet op på denne skævhed.

De intentioner, der ligger i det nye regeringsgrundlag, falder i høj grad i tråd med det, DN ønsker – og det gælder både naturen, miljøet og klimaudfordringen.

Desværre ser det ud til, at regeringen alligevel ikke kan leve op til alle vores forhåbninger.

Klagesagsgebyret, der var øget fra 500,- kr til 3000,- kr, bliver kun rullet tilbage, hvis der er penge nok i kassen, siger Miljøministeren.

Tilbagerulningen af lempelserne i Planloven, der gav mange kommuner mulighed for at bygge tættere på kysten og for mere byggeri i det åbne land, er også henlagt til syltekrukken.

Det samme gælder løfterne om mere skovrejsning, reovering af kloaker og anden klimatilpasning, samt beskyttelse af Limfjorden mod muslingeskrab, der ødelægger fjordbundens dyre- og planteliv.

Det er således kun med halvt løftede arme, vi kan glæde os over den nye regerings natur- og miljøpolitik.

Men forhåbentlig kan vi med vores pression ændre på disse forhold.

Men nu til DN Mariagerfjords aktiviteter i det forløbne år. Vi vil her fokusere på de store og væsentlige sager, og der vil således være mindre sager, der ikke bliver omtalt.

Fredning

Alstrup Krat fredningen er nu endelig på plads. Det har været en lang proces, der startede for mere end 10 år siden, men med Natur- og Miljøklagenævnets kendelse fra juni i år, er fredningen en kendsgerning.

Der er kun sket mindre ændringer i forhold til Fredningsnævnets kendelse i 2010 og vi får nu bevaret et stykke smuk natur. Men mest afgørende er det, at de ældgamle kulturspor i Alstrup Krat bliver bevaret for eftertiden.

Formidling af fredninger

Vi har rigtig mange fredninger i Mariagerfjord Kommune. Mange ved ikke, at de er der og heller ikke hvilke naturoplevelser, de rummer. Vi er derfor nu begyndt at arbejde på en formidling, d.v.s. en synliggørelse og oplysning om de enkelte fredninger.

Det drejer sig om opsætning af orienteringstavler, fremstilling af foldere og stimerkning.

Ajstrupfredningen er den første, der på denne måde er blevet formidlet og det blev markeret 1. juni med en tur gennem området, hvor ca. 150 mennesker var mødt op.

Vi tager herefter fat på Lindale-fredningen i Hadsund og når stiforløbene er endelig fastlagt i Kielstrup Sø fredningen, vil det samme ske her.

Efterhånden vil de fleste andre fredninger også komme med.

Oplysningerne vil selvfølgelig kunne findes på vores hjemmeside.

Naturpleje

Når et areal bliver fredet, er det vigtigt, at der bliver fastlagt og udført pleje af området, så det ikke mister de karaktertræk, der var formålet med fredningen.

Det kan være et særligt bevaringsværdigt landskab, kulturspor eller en bestemt flora eller fauna, som man ønsker at bevare eller synliggøre. Ansvar for plejen er pålagt kommunen, som har gode intentioner og som sikkert også gør det, de kan. Men desværre er ressourcerne alt for små og en del nødvendig pleje bliver ikke udført.

Det gælder f.eks. Ajstrupfredningen, hvor der i den grad trænger til at blive foretaget naturpleje, hvis bestemmelserne i fredningskendelsen fra 2001 skal opfyldes.

Vi har i lang tid gjort kommunen opmærksom på disse mangler og det ser da heldigvis også ud til, at der nu langt om længe bliver lavet en plejeplan, så det nødvendige arbejde bliver udført.

Der kan også være behov for at pleje områder, der er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven. Det gælder f.eks. overdrev, der kan gro til og dermed vokse ud af sin beskyttelse.

Desværre er der ingen lovhjemmel for, at kommunen kan påbyde eller gå ud og pleje privatejede arealer.

Vand- og Naturplaner

Vand- og Naturplanerne har i år været til høring og vi har indsendt en lang række kommentarer og forslag, men også kritiske bemærkninger. F.eks. er det uforståeligt, at man har tilladt at reducere grænsen for den maksimale udledning af kvælstof til vandmiljøet fra 19.000 tons til 9.000 tons pr. år, hvor reduktionen endda skulle være 30.000 tons, hvis vi skal opnå den vandkvalitet, vi ønsker.

Vi kan håbe på, at den nye regering vil ændre på dette misforhold. Men desværre forlyder det, at man umiddelbart heller ikke i denne sag vil komme naturen til hjælp

Når de endelige – formentlig tilrettede - Vand- og Naturplaner foreligger, skal de danne basis for kommunens Vand- og Naturhandleplaner, som vi ligeledes får mulighed for at kommentere. Det er en lang proces, som allerede er betydeligt forsinket, men som forhåbentlig i sidste ende giver os en bedre natur og et bedre vandmiljø.

Arv

Vi har, som vi også tidligere har nævnt, modtaget en betydelig arv fra en lokal borger.

I testamentet var det udtrykkelig anført, at beløbet skulle tilfalde den lokale DN afdeling.

Normalt har det været sådan, at enhver arv, der tilfalder foreningen, går ind i den store kasse, eftersom de lokale afdelinger ikke har nogen selvstændig økonomi. Af den grund kunne vi naturligvis heller ikke modtage pengene direkte.

Vi har imidlertid vedholdende argumenteret for, at arven på en eller anden måde skulle tilflyde os, hvilket jo også helt klart var afdødes ønske.

Det har nu resulteret i, at DN's forretningsudvalg har besluttet, at arv, der ifølge testamentets ordlyd skal tilfalde en lokalafdeling, nok bliver indsat i den store kasse, men øremærkes til brug i lokalafdelingen.

Vi kan naturligvis ikke bruge pengene til hvad som helst, men de skal anvendes til projekter, som er i overensstemmelse med DN's naturpolitik.

Vores opgave bliver derfor i den kommende tid, at få sat navn på nogle projekter, der har med natur og miljø at gøre. Det kan vi gøre alene eller i samarbejde med andre, f.eks. i et Grønt Partnerskab. Noget

konkret er endnu ikke besluttet, men der har allerede været flere forslag fremme.

Vi vil løbende holde medlemmerne orienteret om de projekter, der kommer ud af det – og som helt sikkert vil være i afdødes ånd.

Nyt renseanlæg

Kommunen planlægger et nyt centralt renseanlæg med udledning af det rensede spildevand i Kattegat.

Oprindeligt var det planen, at anlægget skulle placeres i Buddum Enge tæt ved Natura2000 området Øster Lounkær og inden for kystnærhedszonen.

Efter vores opfattelse var det ikke nogen velegnet placering også fordi, der er tale om et lavbundsområde, hvor der ville være risiko for vandstandsstigning som følge af kommende klimaændringer.

Til alt held ændrede man planer og det er nu besluttet, at placere renseanlægget ved Hadsund, hvilket – også efter vores opfattelse – er et betydeligt bedre valg.

Affald

Affaldsindsamlingen hvert forår er efterhånden blevet en fast tradition.

Igen i år blev der indsamlet store mængder henkastet affald.

I alt var der 450 indsamlere, der indsamlede i alt godt 2 tons (2.017 kg), heraf 1848 dåser.

Dette var for hele kommunen. Hvad angår den del af indsamlingen, som DN stod for om søndagen, var der tale om 150 personer, der indsamlede 1,35 tons, heraf 1230 dåser.

Mængden af affald, der indsamles på landsplan, stiger år for år og der vil med sikkerhed også være meget at samle ind næste år, hvor indsamlingsdagen bliver søndag 22. april.

Hadsund Syd

Vi har ført en lang og indædt kamp for at undgå yderligere byggeri inden for kystnærhedszonen i Hadsund Syd.

Efter vores opfattelse var det planlagte byggeri i strid med kommuneplanen og vi har fremført en lang række argumenter for at dokumentere vores påstand.

Naturklagenævnet var desværre ikke enig med os og der er nu givet grønt lys for byggeriet.

Til gengæld vil DN i meget nær fremtid rejse fredningssag for den del af arealet, hvor der endnu ikke er planlagt byggeri.

Råstofplan

Vi har i to omgange kommenteret Region Nordjyllands Råstofplan 2012, dels vores egen og dels et sammenfattende indlæg fra Samrådet (DN's regionale råd)

Der er tale om ret omfattende kommentarer, som derfor ikke skal citeres i sin helhed her.

Konklusionen med hensyn til de to graveområder i Mariagerfjord Kommune, Gunderup og Sdr. Onsild, er følgende:

- **Gunderup: Vi mener ikke, at dette område skal udlægges, men tværtimod fjernes som interesseområde, da store dele af området er et særlig værdifuldt landskab med fredskovsarealer og store naturværdier med beskyttelseskrævende flora og fauna. Desuden er der en del fortidsminder i området. Vi har den opfattelse, at der allerede i kommunen er udlagt områder med tilstrækkelige råstoffer.**
- **Sdr. Onsild: Der findes i dette område fredsskov, beskyttede jord- og stendiger og samtidig meget store reserver af sand, grus og sten. Vi foreslår derfor, at interesseområdet reduceres på baggrund af konkrete undersøgelser, så fredsskov og øvrig beskyttet natur udtages.**

Klimastrategi

Mariagerfjord Kommune har fremlagt et forslag til Klimastrategi, som har været til høring her i efteråret.

I vores høringssvar uddeler vi mange roser til kommunen for et fremsynet, detaljeret og gennemarbejdet strategiforslag.

Vi er bl.a. meget tilfredse med, at man anfører, at naturen skal indgå som et af grundelementerne for klimatilpasning og -forebyggelse.

Der er to hovedelementer i klimastrategien:

- 1. At reducere drivhusgasudledningen.**
- 2. Tilpasning til og forebyggelse af de sandsynligt kommende klimaændringer.**

I og med at kommunen har en aftale med DN om at være klimakommune, er man jo allerede godt i gang.

Vores forventning er, at de mange gode visioner og intentioner fuldt ud bliver realiseret og kommer til at indgå som en integreret del af kommuneplanen.

Klimakommune: I henhold til klimakommuneaftalen skulle CO2 udslippet her efter de første 3 år været reduceret med 6%, men faktisk har man nået 7%, så aftalen blive overholdt. Vi forventer, at kommunen vil forlænge aftalen efter 2012.

Strategiplan

Kommunen har netop udsendt en kommuneplanstrategi og Agenda 21 strategi.

Vi har været inddraget i forarbejdet og har dermed været med til at sætte vores præg på planen.

Planen omfatter en lang række emneområder, men vi har især interesseret os for to: Natur og Miljø og Det åbne Land.

Umiddelbart er der tale om mange gode initiativer, men vi vil i høringsperioden frem til 4. januar 2012 gennemgå planen kritisk og derefter indsende vores evt. kommentarer.

Et er imidlertid en masse gode ideer, noget andet er, hvordan de bliver omsat til handling.

Vores forventning er, at de mange gode intentioner bliver en integreret del af den kommende reviderede kommuneplan.

Golf

Sagen med golfbanen ved Hobro kører nu på 8.år, og der er ikke noget, der tyder på en snarlig afslutning.

Statsforvaltningen har 30.sep. 2011 truffet afgørelse i den klagesag, som vi indsendte ca. et år tidligere, og som drejede sig om, at Mariagerfjord Kommune i 3 tilfælde ikke efter vores opfattelse administrerede korrekt. Statsforvaltningen har imidlertid fundet, at kommunen ikke har tilsidesat sin tilsynspligt med Hobro Golfbane. Dog anmoder man kommunen om at oplyse, hvad byrådet vil foretage sig med henblik på at opnå en afklaring vedrørende evt. vejomlægning ved Wiegårdsvej. Vi er ikke tilfredse med afgørelsen, men der er efterhånden ikke flere steder man kan anke. Vi mener fortsat ikke, at det kan være rigtigt, at kommunen vurderer om Naturklagenævnets kendelser er rimelige – Naturklagenævnet er den højeste myndighed, og Mariagerfjord kommune skal rette sig efter deres kendelser. Men Statsforvaltningen og kommunen har en anden opfattelse.

Hobro Golfklub ansatte sidste år en ny direktør, som var meget interesseret i dialog og samarbejde med os. Vi holdt et par møder i golfklubbens klubhus, og vi blev stillet nogle forbedringer i udsigt inden sommeren 2011. Løfterne er ikke holdt, og golfklubben har ikke trods en rykker svaret på vores seneste mail fra maj.

Golfbanen har igen i ond tro lavet nogle tiltag, som er i strid med Naturbeskyttelsesloven. I efteråret plantede golfbanen ca. 40 birketræer indenfor beskyttelseszonen ved et fortidsminde. På et af vores møder opfordrede vi golfklubben til at få det lovliggjort og vi har i foråret spurgt både golfklub og kommune, om ansøgningen er indsendt, men har ikke fået svar. Medio oktober har Mariagerfjord Kommune dog sendt os en kopi af et brev, hvori kommunen giver afslag til beplantningen, og påbyder at golfklubben skal fjerne træerne senest 1.december i år.

Med denne restriktive administration forventer vi derfor også, at der vil blive skredet hårdt ind overfor det nyanlagte teested og fairway ved hul 17. Ved en større turnering i sommerferien forhindrede naboer til

golfbanen at hul 17 kunne spilles, idet naboerne tog ophold på egen jord lige ved teested/fairway ved dette hul. Golfklubbens direktør tilkaldte politiet, som ikke kunne forhindre naboerne i at opholde sig på egen mark. Som en konsekvens af denne episode, flyttede golfbanen teested og fairway, hvilket har afhjulpet naboproblemerne, men det er gjort i det vi kalder ond, ond tro. Golfklubben er tidligere blevet pålagt at retablere et område, hvor de i ond tro havde etableret et teested ved samme fortidsminde, og nu har de gjort det igen! Vi har klaget til kommunen over dette den 12. september, men vi har endnu ikke fået så meget som en kvittering på modtagelsen. Da vi også i adskillige andre tilfælde har oplevet en meget langsommelig og mangelfuld sagsbehandling, har vi medio oktober fremsendt en kritik af en kommunal medarbejders manglende service i denne og enkelte andre sager. Såvel Borgmester H.C. Maarup og direktør Jørgen Basballe har kvitteret for modtagelsen og lovet os et svar. Vi vil dog gerne understrege, at vi generelt er godt tilfredse med den kommunale sagsbehandling på andre områder.

Husdyrbrugssager

Vi modtager fortsat mange husdyrbrugssager. Siden sidste årsmøde og indtil 5.7.11 er status for følgende miljøgodkendelser:

§10 Modtaget 6 (1 afvist pga. for sen modtagelse i NMKN)

§11 Modtaget 5, klaget over 2, vundet 2 fra henholdsvis 2008 og 2009, tabt 1.

§12 Modtaget 5, klaget over 4, vundet 4 fra 2008 og 1 fra 2010

§16 (Arealgodkendelser) Modtaget 21, klaget over 17, vundet 3 fra 2008 og 1 fra 2010.

Efter 5.7. modtaget 4 §12, 6 §16 og 12 §19 (anmeldeordningen)

Når vi har anført en skæringsdato, er det fordi, DN's sekretariat fra 5.7. har påbegyndt en screening af alle vores sager og samtidig påtaget sig at klage om nødvendigt.

Vores bekymring har hele tiden været N-belastningen af Mariager Fjord, hvilket også har været en væsentlig del af vores klagepunkter. Siden 5.7.2011 har der ikke været nogen klager.

Lokale geografiske sager

Arden: Der er problemer med et utilstrækkeligt antal aktive i gruppen. Man har udsendt et spørgeskema til de 41, der er registreret som aktive i hele kommunen. 15 har svaret. Der er flere interessante svar, som det dog vil være for omfattende at redegøre for her.

Man har deltaget i Naturens Dag med en DN-oplysningsudstilling og en vandretur i Løvdal Skov.

Der er blevet kortlagt en ny stirute omkring Store Blåkilde.

Hadsund: Man har gjort indsigelse mod opførelse af glaskatedral i kystnært område.

Påklaget sløjfning af en af de mange stiforbindelser til Kattegat pga. risikoen for præcedens.

Adgang til Kattegat via Himmerlandsgården hindret.

Igangsæt et projekt mhp. at få væsentlige fortidsminder på DN og kommunens hjemmeside.

Arrangeret cykeltur på Fjordens Dag.

Der er åbnet en sti langs Kattegat nord for Kattegat camping.

Hobro: Sagen om stien i Østerskoven, Hobro er ved at blive afsluttet. Kommunen er ved at etablere en erstatningssti, der aldrig vil kunne leve op til den nu nedlagte. Det vil blive svært - og for mange umuligt - at cykle. Den vil blive længere og mere snørklet med et skarpt sving. Med positive briller vil den nok være smukkere. Sagen vil af os blive husket som en typisk sag, hvor det var pengenes magt, der vandt over fornuften og rimeligheden

Det grønne partnerskab med kommunen om først og fremmest Østerskoven har bl.a. ført til fjernelse af underskoven i egeskoven og skulle have ført til afgræsning af egeskoven med kvæg. Det sidste trækker desværre i langdrag, således at man måske skal starte forfra næste år med fjernelse af underskoven. Der blev holdt et offentligt møde, om hvad skoven kunne bruges til. Her kom så mange forslag til aktiviteter og installeringer, at hvis de alle blev realiseret ville Østerskoven næsten forvandles til et nyt Fårup Sommerland.

DN vil i tiden der kommer stå vagt om de meget fine naturkvaliteter Østerskoven indeholder, og arbejde mod en tivolisering, således at den til stadighed kan nydes som et fornemt bynært naturområde.

Der har i det forløbne år været flere fredningsnævnsmøder. Alle sager i lokalområdet er endt til vores tilfredshed. En enkelt sag i et fredet område har vi netop selv anmeldt til kommunen -opsætning af kunst på Sildehagen. Her har kommunen klart meldt ud til initiativtager, at stenen skal flyttes.

Lokalplan for bolig- og erhvervsformål på Tyttebærvej i Hobro har vi kommenteret og derefter fulgt meget nøje. Vi påpegede, at der sandsynligvis var stor vandsalamander i området og en lokal beboer lavede et stort arbejde med at dokumentere sagen. Da det er en beskyttet art, levede kommunen op til sit ansvar og satte et firma til at undersøge sagen nærmere. Der var stor vandsalamander.

Den nyligt vedtagne lokalplan er stærkt præget af netop beskyttelsen af vandsalamander og de tilliggende naturområder.

Andre naturområder er på det groveste blevet skændet af f.eks et elselskab, et byggeselskab eller af privatpersoner. Enkelte af disse

burde være meldt til politiet af kommunen, da det er grove overtrædelse af loven – og sandsynligvis bevidste.

Når en ansat i et byggeselskab bliver sat til at pløje et område uden at få klargjort en grænse til et beskyttet område og går i gang fredag efter arbejdstids ophør, så er det en bevidst handling. Man har meget svært ved at få fat i kommunens tilsynsførende, eller en der kan standse det. Desværre er kommunen meget tilbageholdende med politianmeldelser, så vi vil nok stadig se den slags skændige lovovertrædelser.

Mariager: Der har været en del mindre sager om strandbeskyttelseslinie, fredningsnævn, miljøgodkendelser og zonetilladelser.

Men ellers har vi været ret impliceret i nogle af de tidligere nævnte punkter, der har haft relation til Mariagerområdet.

Hjemmeside mm.

Vores hjemmeside har stået lidt i stampe, efter at Mogens Hedegaard gik ud af bestyrelsen og ophørte med at være webmaster.

Til alt held ville Mona Phipps gerne påtage sig denne opgave og nu kører det på skinner igen.

Vi har tidligere udsendt enkelte nyhedsbreve, men takket være Monas ihærdige indsats, er det nu blevet en fast tradition at udsende nyhedsbreve efter hvert bestyrelsesmøde.

På denne måde forsøger vi at holde så mange medlemmer som muligt orienterede om det, der sker i afdelingen.

Ture

På grund af DN's 100 års jubilæum havde vi en intention om, at arrangere naturture til flere af de fredede områder i kommunen. Der har været god tilslutning til disse ture og i enkelte tilfælde helt overvældende.

Til indvielsen af Låenhusstien i Kielstrup Sø fredningen var der 150. Det samme gjorde sig gældende, da vi indviede stiforløbet i Ajstrup-fredningen.

Der har endvidere været ture til Onsild Ådal, Alstrup Krat og Lindale, foruden ture til Kastbjerg Ådal, Hou Skov (svampetur), Tofte Skov og fugletur til Ajstrup.

Vi ser det stadig som en af vore vigtige opgaver at vise frem af al den smukke natur, vi har – og det vil vi selvfølgelig også gøre fremover.

Ole Guldborg